

ČESKÝ ÚŘAD ZEMĚMĚŘICKÝ A KATASTRÁLNÍ

Pod sídlištěm 9/1800
182 11 Praha 8 – Kobylisy

V Praze dne 24. 5. 2010
Č.j.: ČÚZK 6302/2010-24

Cestovní zpráva ze zahraniční služební cesty do Belgie

1. Úvodní informace

a) Vysílající subjekt	Český úřad zeměměřický a katastrální
b) Termín a místo pracovní cesty	4. - 7. 5. 2010, Brusel, Belgie
c) Přesné znění názvu akce	Plenární zasedání expertní skupiny zaměřené na kvalitu Q-KEN (EuroGeographics)
d) Účastníci cesty	Ing. Tomáš Cajthaml
e) Datum zpracování zprávy	24. 5. 2010
f) Cestovní zprávu schválil dne
předseda ČÚZK |

2. Časový přehled pracovní cesty

- 4. 5. 2010 Přílet do Belgie, odjezd, ubytování se a účast na společenském večeru
- 5. - 6. 5. 2010 Celodenní účast na zasedání
- 7. 5. 2010 Účast na zasedání, odlet do Prahy

3. Program - projednávané otázky

Plenární zasedání zájmové skupiny pro výměnu znalostí ohledně kvality (Quality Knowledge Exchange Network) sdružení EuroGeographics se koná dvakrát do roka. Cílem plenárních zasedání je diskutovat kvalitu dat a řízení kvality ve Státních mapovacích službách, šířit zkušenosti ohledně kvality v oblasti geografických informací a vytvořit síť expertů na kvalitu dat a řízení kvality ve Státních mapovacích službách. Program plenárního zasedání je uveden v příloze č. 5.

4. Průběh pracovní cesty – obsah zajímavých příspěvků; osoby, se kterými bylo jednáno

Po úvodním přivítání zástupcem belgické státní mapové služby zahájila Carol Agius. MEPA (Malta), jednání plenárního zasedání shrnutím závěrů z minulého jednání a uvedením nových členů. Jsou jimi Georg Topf (Rakousko), Tamas Palya (Maďarsko), Henrik-Steen Andersen (Dánsko). Na výjezdním zasedání bylo také jednáno se zástupci Gruzie o možném členství v EuroGeographics. Předběžně navrženým termínem dalšího plenárního zasedání Q-KEN v Polsku je 11. 5. - 13. 5. 2011. Na 2. června 2010 je naplánován další „webinar“, téma bude upřesněno později.

Dave Lovell, EuroGeographics Executive Director, informoval o stěhování kanceláří EuroGeographics z Paříže do Bruselu, jedněmi z hlavních důvodů jsou výhodnější ekonomické podmínky a možnost lepšího kontaktu s možnými partnery v Bruselu. Stěhování právě probíhá a do konce května by mělo být ukončeno, přičemž kancelář v Bruselu by měla začít fungovat 6. 5. 2010.

V přípravě je nový tender pro zajištění návaznosti využití produktů EuroGeographics (EBM, ERM atd.), byla domluvena spolupráce s australskou PCMA v oblasti GSDI na předávání a zpřístupnění dat, které obě strany mají k dispozici. V budoucnosti se také bude pravděpodobně jednat o integraci EuroGeonames a australského gazetteeru, tj. řízeného slovníku.

Nathalie Delattre, IGN Belgium (Belgie) prezentovala příspěvek na téma zajištění kvality v EuroRegional Map (ERM). Představila základní koncept tvorby ERM, která je aktualizována jednou ročně v období projektu 2007 – 2010. Probíhá také harmonizace dat, neustále je vylepšována v souladu s požadavky evropské komise (EK) od verze 2.2 do současné 3.2. Výrobní proces obsahuje tři kroky týkající se kvality dat, je využíván edge-matching (vyrovnání styku) na společných státních hranicích. Výstupem celého procesu jsou datové sady v GDB formátu, metadata a report o kvalitě dat. Při kontrole kvality dat je zohledněna kompatibilita se specifikací ERM, spojitost a konzistence dat, homogenita hodnot atributů, konzistence mezi tématy, spojitost přeshraničních linií a ploch. Existuje šablona pro vytvoření informací o původu obsahující vstupní datové sady, popis procesu odvození ERM, rozdělení výrobního procesu do jednotlivých kroků. Zvyšování kvality dat je založeno na využití indikátorů, příkladem je existence kvality reportu, uvedení úplnosti v procentech, stanovení naplněnosti atributů (Null/No value, Unknown, Unpopulated, Not Applicable). Pro zajištění kvality ERM je využíváno software ESRI PLTS (data reviewer), skripty v programovacím jazyku Python v ERM Toolboxu pro edge-matching. Výstupem jsou mimo reportu o kvalitě také statistické výstupy, využíván je GeomStat a nástroj „geometry tools“ na práci s prostorovými atributy.

Na případových studiích byly představeny rozdíly mezi datovými sadami jednotlivých států. Kompatibilita se specifikací a heterogenita v dopravní síti byly demonstrovány

na příkladu ČR, Slovenska a Maďarska. Dále byly uvedeny příklady rozdílů v hydrografii – kritéria pro výběr atributů a jejich rozdílnost mezi různými státy, úplnost názvů, hierarchická úroveň a klasifikace a konzistence říční sítě.

V rámci zajištění kvality byly identifikovány tyto požadavky: potřeba manažera kvality pro kontrolu dat, v nejbližší době implementace výstupů projektu ESDIN, potřeba vazby na Q-KEN a další podpora. K diskusi jsou především otázky týkající se výběru kritérií pro generalizaci a odvození datových sad středních měřítek, harmonizace mezi státy EU a vytvoření celoevropské datové sady neustále se vylepšující, reakce a začlenění požadavků INSPIRE (reakce, zpětná vazba ...).

Jonathan Holmes, OS GB (Velká Británie) prezentoval příspěvek o nových indikátorech, tzv. Agency Performance Monitors (APM): jedná se o výstupy monitorování kvality ve specifických oblastech ukazující výkonnost mapovací služby. Celkově asi 99.6% geoprvků, jinak řečeno vzhledů jevů nebo vzhledů (angl. features), je v datových skladech nebo databázích starších než 6 měsíců v porovnání oproti reálnému světu. OS GB má v přípravě příručku pro vytvoření nových APM týkající se životnosti (currency) a přesnosti. Požadavek na APM je být ISO kompatibilní. Tematická a polohová přesnost by měla být udávána v procentech, stejně jako úplnost. APM by měly být aplikovány v bezešvém (seamless) prostředí topografických dat, adres a ITN v jedné databázi, otázkou potom zůstává využití měření (měř). APM budou prezentovány formou grafických výsledků, tj. indikátorů.

Následovala národní prezentace IGN Belgium (Eric Bayers – ředitel oddělení fotogrammetrie), byla popsána struktura úřadu a jeho základní datové sady (Top10v-GIS a Top50vGIS), které jsou obdobnými datovým sadám resortu ČÚZK. Referenční vektorová data jsou uložena v databázi pro měřítko 1:10 000, od roku 1994 jsou vedena ve 3D, na rozdíl od dat pro měřítko 1:50 000. V současnosti jsou v běhu čtyři projekty týkající se DEM (DMT), AGN (Active Geodetic Network), GID – distribuce geografických informací a SGISR (Seamless cartographic production information system of reference). Do roku 2007 bylo možné v rámci IGN Belgium hovořit o kartografické lince, od roku 2007 se jedná o geografickou produkci dat. Aktualizace dat je zajišťována v 3- a 6-letých cyklech pomocí různých nástrojů nad ortofotem, z výsledků pozemního měření a v rámci spolupráce s dalšími dodavateli.

Lies De Meulenaar, IGN Belgium (Belgie) - prezentovala informace o způsobu zajištění belgického IGN, procesy kontroly kvality, plně automatickou i poloautomatickou validaci a metody vzorkování. Výstupem jsou standardní metadata vedená k objektům, datovým sadám a zónám, je také publikován záznam o kvalitě.

Druhý den zahájila Christina Wasström, NLS Sweden (Švédsko), shrnutím národních reportů a proběhla diskuse nad výběrem příspěvků na další plenární zasedání a témat pro webinar. Z diskuse vyplývá navrzení účastníka na webinar podle následně vybraného tématu, s termínem do konce května 2010. Proběhne předkonferenční workshop ke kvalitě prostorových dat, kdy každá kontaktní osoba INSPIRE nominuje odpovídající osobu. Pro stránky INSPIRE je také zveřejněn nový nástroj pro publikování dokumentů, nejnověji byly publikovány nové verze datových specifikací. Byly zmíněny nominace do pracovních skupin týkajících se INSPIRE Annexu II a III. Česká republika má zástupce ve dvou pracovních skupinách.

Jonathan Holmes informoval o uplynulém benchmark mítinku v Londýně, který se zaměřil na implementaci ESDIN modelu kvality (QM) a na základní otázky, zda je možné implementovat ESDIN QM, identifikaci sporných otázek v ESDIN QM a identifikaci nákladů na jeho implementaci. Pro otestování bylo zvoleno pět témat INSPIRE z přílohy I. a soubor MS Excel pro vyplnění položek týkajících se kvality a ESDIN QM. Účastníkům benchmark mítinku byl zaslán dotazník, který byl před a v průběhu mítinku doplňován. V současnosti je vyhodnocován, závěrečná zpráva by měla být dostupná v červnu. Jako závěry mítinku lze zmínit zejména to, že státní mapovací služby by rády zavedly nový program pro téma zeměpisných názvů a další testy. Co se týče tématu katastrálních parcel, dopravních sítí, hydrografie ESDIN QM implementovatelný, významná je otázka zhodnocení nákladů. Pro implementaci ESDIN QM je důležitá dostupnost expertů na kvalitu a dostupné nástroje pro

poloautomatické testování. Tyto důsledky je nutné diskutovat do konce projektu, jehož konec je plánován na březen 2011.

Následovala prezentace Carol Agius ohledně kvality dat v metadatech dle INSPIRE. První část se týkala prezentace, kterou zaslal Robert Thomas za JRC, druhá vlastní prezentace na toto téma. V poslední části druhého dne proběhla diskuse v týmech a prezentace závěrů.

Třetí den byl věnován projektu GEOIDE, který je zaměřen na vývoj nových produktů a služeb. Výzkum je založený na záplavových mapách, na mapách s chybami, které jsou zásadní pro navigaci nebo jsou způsobeny nesprávným zaměřením prostorových dat GPS aparaturami. Cílem projektu je zhodnotit dopady na soukromí osob, odolnost ochrany copyrightem, identifikovat krizové situace a vyjasnit právní povinnosti mezi výrobcí a uživateli, identifikovat a otestovat nové dokumenty týkající se kvality prostorových dat (záruka kvality, atestace, certifikace), veřejný geoportál zaměřený na kvalitu prostorových dat, průzkum uživatelských potřeb a požadavků, identifikace nových rolí, odpovědností a příležitostí, identifikace metod pro výběr geografických informací.

Antti Jakobsson, EuroGeographics Head Office, prezentoval aktuální stav projektu ESDIN, který spolupracuje s open source softwarem – 52north službou WPS (web processing service) a klientem Open Jump.

Z dalších vystoupení byla zajímavá prezentace R. Devillers a K. Jones, Memorial University of Newfoundland (Kanada) týkající se hodnocení kvality v prostředí Web 2.0 technologií, uživatelsky generovaného obsahu, získání informací od lidí ve velkém rozsahu. Jako příklady byly uvedeny „openstreetmap“ a „wikimapia“ srovnatelné přesností s mapovými produkty státních mapovacích služeb.

5. Technická dokumentace – příložit nebo odkaz, kde je k nalezení

Dokumentace uvedených prezentací všech přednášek je k dispozici na adrese: <http://www.eurogeographics.org/content/brussels-meeting-2010-0>, v sekci přístupné pro členy skupiny. Dále ke zprávě přikládám:

Příloha č. 1 – Brussels minutes (zápis z plenárního zasedání)

Příloha č. 2 – Seznam účastníků plenárního zasedání včetně zástupců projektu GEOIDE

Příloha č. 3 – Národní report o kvalitě

Příloha č. 4 – Národní report o INSPIRE

Příloha č. 5 – Program plenárního zasedání

6. Závěr z cesty a doporučení k využití poznatků

Objevily se informace o novém přístupu ke kvalitě prostorových dat, který reaguje na ESDIN QM. Jde zejména o parametry APM prezentované OS GB, které prezentují vizuálně kvalitu ve státní mapovací službě. Další alternativou jsou jistě i výstupy projektu GEOIDE týkající se nových způsobů sběru a publikování prvků kvality prostorových dat jak v 2D tak v 3D.

Cestu hodnotím jako velmi prospěšnou pro rozšíření vědomostí, poznatky budou využity především ke zvýšení efektivity a kvality práce na připravovaných projektech.

Úkoly:

1. Zajistit návrh kandidáta resp. tématu pro „webinar“ dle požadavků vzniklých v Q-KEN.

Termín: dle potřeby

Zodpovídá: Ing. Tomáš Cajthaml

Zpracoval: Ing. Tomáš Cajthaml

Vyjádření vedoucího zaměstnance: